

Odo

Thomas Meurkens, 2016.

1

'Uit!' zei Odo hardop.

Het woord kwam maar half uit zijn strot. Het klonk schor, iel en was eigenlijk zo goed als onverstaanbaar. Odo schraapte zijn keel en probeerde het nogmaals.

'Uit', zei hij terwijl hij het boek voor een tweede keer dichtsloeg.

Ditmaal klopte het. De doffe plof van het dichtslaande boek paste perfect bij de duidelijke gearticuleerde klanken van het woordje 'uit'. Odo was tevreden.

Odo stond op uit zijn houten stoel en liep een paar passen naar het middelpunt van zijn woning. Daar ging hij op de grond liggen. Uitgestrekt lag hij secondelang met zijn gezicht op het ijskoude, harde steen. Een scherp steentje prikte in zijn linkerknie, en iets anders scherps, waarschijnlijk het oppervlak van een afgebroken stuk rots, sneed in zijn borstkas. Het sneed hem precies op de plek waar het bot zat dat men sleutelbeen noemde.

Na een paar seconden in stilte op de vloer gelegen te hebben, plaatste Odo langzaam zijn handen

onder zijn schouders. Hij sleepte zijn voeten naar elkaar toe en maakte zijn lichaam volledig stijf. Toen begon hij zichzelf met zijn armen van de grond weg te drukken.

Terwijl zijn voeten stilletjes op het stenen oppervlak bleven, rees de rest van Odo steeds verder van de grond, totdat zijn armen volledig gestrekt waren. Daarna liet hij zich weer rustig naar beneden zakken, totdat zijn neus de grijze, puntige vloer net aanraakte.

Dit alles deed hij vloeiend, en zo'n honderd keer. Odo kon niet echt verder tellen dan twintig, maar toch wist hij dat hij zich minstens tweehonderd keer door zijn armen kon laten zakken en zich weer omhoog kon drukken. Moe was hij daarna niet, maar de spiertjes in zijn armen waren op die momenten wel luidruchtiger dan wanneer hij in zijn stoel aan het lezen was.

Toen hij dit gedaan had ging hij weer rechtop staan, zodat nu enkel nog zijn blote voeten de koude vloer aanraakten.

Hij keek om zich heen. De grot waarin hij leefde was gemaakt van steen. De muur bestond uit steen. Het dak was opgebouwd uit steen. De vloer was puur steen.

Aan één zijde was er een grote opening. Met andere woorden, een gebrek aan steen. De opening was schuin naar boven gericht, waardoor er soms een tijdlang licht doorheen scheen, en soms niet. Soms was het gat lichtblauw. Soms was het wit. Soms donkergrijs. En soms produceerde het gat water.

Odo had al lang geleden in zijn boek gelezen dat water uit de lucht kon komen, en dat het afkomstig was van wolken. Regen, werd dat genoemd.

Maar in Odo's grot ging dat niet helemaal op. Daar kwam het water namelijk uit het gat. Het kwam uit de opening in zijn huis. Meestal was het gat grijs wanneer het water produceerde, maar niet altijd. In ieder geval leek het gat niet op een grote, pluizige wolk, zoals die omschreven werden in Odo's boek.

Hoe dan ook, Odo was blij met het water. Hij kon zijn dorst lessen door onder de opening te gaan staan. Maar dat deed hij nu niet, want op dit moment was het gat blauw, met een paar witte vlekken erop die langzaam voortbewogen. En dorst had hij nu toch niet. Bovendien had hij wel andere dingen aan zijn hoofd.

Dit was namelijk een bijzondere dag voor Odo. Misschien wel de meest bijzondere dag uit zijn leven. Immers, het boek was uit. Na tientallen jaren lezen, was het boek eindelijk uit. Even vormde zich een glimlach op Odo's gezicht, al verdween die ook weer gauw.

Wat nu? vroeg Odo zich af.

Normaal gesproken zou hij weer in de stoel zijn gaan zitten, verder lezend in het vijfduizend pagina's tellende boek. Maar nu? Wat moest hij nu dat het boek uit was?

Odo liep richting de stoel en zag daar het zojuist dichtgeslagen boekwerk liggen.

'De Wereld in Boekvorm' stond er op de kaft. Tenminste, vanaf de plek waar Odo stond waren alleen maar omgedraaide letters te zien, maar Odo wist natuurlijk donders goed hoe het boek heette. Hij kon misschien maar een paar regels per uur lezen, maar alles wat hij las, onthield hij ook. Inclusief de woorden

op de kaft. Odo vergat nooit iets. Alles uit, in en op het boek stond in zijn geheugen gegrift. Hij wist exact wat er op alle vijfduizend pagina's stond. Al kon hij op dit moment geen concrete voorbeelden bedenken.

Odo ging op de stoel zitten. Links naast hem lag het boek. Tegenover hem bevond zich het blauwe gat met de witte vegen. Achter hem was de opslagplaats van zijn woning, met de tientallen rijen voedingswaren. Havermout en ingeblikt fruit. Gedroogde noten en geweekte augurken. Ontelbaar veel. Zijn ouders hadden ervan gegeten. Zijn vader had ervan gegeten. Odo had er samen met zijn vader van gegeten. Odo had er in zijn eentje van gegeten. En nog steeds stonden er overal volle pakken, blikjes en potjes.

Maar het was nog helemaal geen etenstijd. Het was leestijd. Zijn vader had altijd in het boek gelezen, en toen die op een zekere dag vertrokken was, had Odo zijn taak overgenomen. Odo's leven had altijd een strak ritme gekend. Wakker worden, eten, opdrukken, lezen, opdrukken, lezen, eten, lezen, opdrukken, lezen, opdrukken, lezen, eten, lezen, opdrukken, lezen, opdrukken, lezen, slapen. Zo zag een dag van Odo eruit. Altijd.

Behalve dan dat eens in de zoveel weken Odo een pagina omsloeg van zijn boek. En inmiddels had hij alle vijfduizend pagina's omgeslagen. Dus wat nu?

Hij kon natuurlijk weer van begin af aan het boek gaan lezen. Maar waarom? Hij wist al precies wat erin stond, en was volledig op de hoogte van hoe de wereld in elkaar stak. 'De Wereld in Boekvorm' beschreef

namelijk de wereld in al haar aspecten en details. Het besprak zelfs de andere, kleinere boeken die de wereld rijk was, en de kern van wat er in stond. Odo had dus ook over die boeken geleerd, al had hij ze nog nooit met zijn eigen ogen gezien. Maar dat was natuurlijk ook niet nodig, al het belangrijke stond immers al in 'De Wereld in Boekvorm' beschreven en uitgelegd.

Daarom besloot Odo maar gewoon voor zich uit te gaan staren. Vanuit zijn stoel keek hij naar het niets. Na een tijdje richtte hij zijn blik naar beneden, naar zijn rimpelige handen. Hij zag de aders lopen. Hij bracht zijn handen dichterbij zijn gezicht en kon de spikkeltjes en poriën onderscheiden.

Odo moest plotseling denken aan de advocaat uit het boek die zijn lichaam had bekeken in een spiegel in het toilet in de hoge wolkenkrabber in de grote stad in het land dat zojuist een ander land had aangevallen.

Daarna moest Odo denken aan het meisje dat make-up had opgedaan op het gezicht dat zo erg in trek was geweest bij de puberende jongens op de school in het dorpje waar zij nog geen jaar geleden naartoe was verhuisd omdat haar moeder een nieuwe baan had gekregen bij het plaatselijke marketingbureau waar ze eigenlijk niet wilde werken uit principiële overwegingen maar wat ze toch maar was gaan doen om haar twee dochters te kunnen onderhouden en deels ook omdat ze wilde vluchten uit de stad waar haar ex-man haar maar bleef lastig vallen met smeekbedes en dreigementen om bij haar terug te mogen keren.

Vervolgens moest Odo denken aan het jongetje dat naar zijn dunne lijf had gekeken en zich verbaasde over het feit dat hij toch weer iedere dag in de fabriek in een vervuילend land aan kledingstukken kon werken die mensen in andere landen kochten om te dragen terwijl ze er ofwel te groot en te dik voor waren, ofwel nadat ze met veel pijn en moeite en om geen enkele andere reden dan om die kleren te dragen zo veel gewicht waren verloren dat ze de kleren die het jongetje maakte aankonden, en dat het jongetje een week lang moest werken om evenveel te verdienen als het kostte voor de mensen die de kleren droegen die hij maakte om die kleren te laten wassen als ze er chique, voor de jongen onbetaalbare en onbereikbare, drankjes op hadden gemorst.

Dat was de oplossing, bedacht Odo zich opeens. In plaats van in het boek te lezen kon hij zijn tijd gewoon gebruiken om over het boek na te denken. Hij kon zich simpelweg de verschillende mensen, gebeurtenissen en plaatsen voor de geest halen terwijl hij in zijn oude, vertrouwde stoel zat.

Terwijl hij dat bedacht voelde hij dat het tijd was om te eten. Odo stond op en begaf zich naar de achterkant van de grot. Hij liep de ruimte binnen waar alle honderden, duizenden stukjes voedsel stonden, en koos er twee uit. Een pot abrikozen en een zakje noedels.

In zijn stoel peuzelde hij de zoete abrikozen en de zoute noedels op. Toen hij klaar was wierp hij de lege pot, met het lege zakje erin gepropt, door het

inmiddels grijze gat naar buiten. Zo deed zijn vader dat, en zo had Odo dat ook zijn hele leven gedaan.

Odo drukte zich weer een paar keer op en ging daarna in zijn stoel zitten, klaar om na te denken over zijn boek. Even dacht hij aan de straaljagerpiloot die door vijandige krijgslieden gevangen werd genomen nadat hij met een parachute uit zijn neerstortende voertuig was gesprongen. Hij dacht aan de altijd lachende stratenmaker die samen met zijn collega's een kleine weg had aangelegd in een grote stad, en een grote weg had gerepareerd in een klein dorp. Hij dacht aan de tandarts die gefrustreerd was met het groeiende aantal patiënten dat hij kreeg, terwijl de inkomsten achteruit liepen en zijn met bloed, zweet en tranen gespaarde pensioen op losse schroeven stond terwijl hij ook steeds meer twijfelde aan de liefdeloze relatie waarin hij zich al jarenlang bevond. Odo moest denken aan het meisje dat elke vrijdag geld stal van jongeren en ouderen die hun zorgen weg probeerden te drinken in kroegen en bars, en de rest van de week haar brood verdiende door haar vader en diens kennissen haar te laten fotograferen. Hij moest denken aan de bankier die zo vaak moest terugdenken aan de jaren waarin hij volop van het leven genoten had door alles te doen wat hij wilde en door tegen alles en iedereen bakken met geld aan te gooien, iets waar hij nu spijt van had, gezien de vermindering van zijn salaris en daarmee samenhangend van zijn vrienden, terwijl hij zich juist steeds meer realiseerde dat liefde en vriendschap

wellicht belangrijker waren dan cheques en biljetten, al kon hij zich ook daar niet volledig in vinden.

En toen voelde Odo dat het weer tijd was om zich op te drukken. Nadat hij zich een paar honderd maal omhoog had gewerkt, keerde hij terug naar zijn stoel, waarnaast het boek nog steeds rustig dicht lag te liggen. Hij wilde na gaan denken. Hij wilde het echt. Het was belangrijk. Het was de activiteit die het lezen in het boek kon vervangen. Het moest.

Maar Odo kon het niet. Hij kon niet enkel nadenken in zijn stoel, hij kon niet alleen maar opdrukken, hij kon niet nogmaals het dikke boek doorlezen.

Ongelukkig observeerde Odo zijn woning vanuit zijn stoel. Hij zag de koude, grijze wand van de grot, met zijn hoeken en punten. Hij zag het tafeltje met daarop het kommetje waaruit hij iedere dag zijn maaltijden at. En hij zag het gat dat zijn huis verlichtte, bevochtigde, verfriste.

2

En toen schoot hem een idee te binnen. Een ondeugend idee. Een gewaagd idee. Hij zag dat hij met zijn tengere lichaam namelijk gemakkelijk uit de opening zou kunnen klimmen. Maar durfde hij dat?

Ach, dacht Odo, waarom niet? Hij had immers het volledige 'De Wereld in Boekvorm' boek in zijn hoofd zitten. Hij wist hoe de wereld werkte. Hij wist dat hij op moest passen bij het oversteken van een weg. Hij wist dat je mensen niet zomaar moest bedriegen, en dat je op moest passen voor mensen die zich niet aan die regel hielden. Hij wist dat je een paraplu nodig had als het regende, en een parasol tegen de felle zon. Hij wist dat mensen gelijk aan elkaar waren, en hoger in de rangorde stonden dan niet-mensen. En hij wist dat je werk moest verrichten om geld te krijgen, waarmee je eten kon kopen zodat je kon blijven leven om meer werk te verrichten en meer geld te krijgen, waarmee je nog meer eten kon kopen.

Eigenlijk, dacht Odo, had hij er behoorlijk zin in. Hij wilde de wereld nu wel eens in het echt zien, na er zoveel over gelezen te hebben. Hij kon ook niets bedenken dat hem tegenhield. Het enige wat hem echt dierbaar was, was het dikke boek. En dat kon hij gemakkelijk meenemen.

Odo besloot dus zijn huis te verlaten. De grot waar hij was opgegroeid, waar hij zijn hele leven had gewoond, ging hij achterlaten. Hij was er klaar voor.

Eerst legde hij het boek op de rand van het gat, en daarna trok hij zichzelf op aan de randen en wurmde hij zich door de opening heen.

Het was buiten net zo donker als binnen in de grot. Odo pakte het boek stevig vast en stapte voorzichtig met één voet van de rand af. Meteen raakte hij van alles aan. Zijn tenen herkenden de blikjes en doosjes, en zijn hiel nestelde zich in een aantal lege zakjes en omhulsels. Het voelde een beetje raar en het liep niet heel makkelijk, maar Odo zette door.

Hij liep minutenlang heel voorzichtig over de vloer die bestond uit de zakjes en blikjes die vroeger dienden als omhulsels voor Odo zijn eten. Af en toe struikelde hij bijna, en dat maakte hem een beetje ongerust. Met het dikke boek in zijn handen kon hij namelijk niet zo makkelijk zijn val breken. En de afwezigheid van de zon zorgde er ook voor dat hij helemaal niets kon zien. Misschien had hij toch beter kunnen wachten tot de volgende ochtend. En misschien had hij ook beter het boek achter kunnen laten.

Ja, dacht Odo, waarom laat ik het boek niet gewoon achter? Eerlijk gezegd was hij er wel een beetje klaar mee. Hij wist immers alles wat erin stond en had het dus helemaal niet nodig. Het was in die zin nutteloos, en zou hem alleen maar verder tot last zijn.

Hij legde het zware boek neer op iets waarvan zijn oren hem vertelden dat het een paar blikjes waren. Zo, nu voelde hij zich een stuk zekerder. Nu had hij zowel zijn benen als zijn armen vrij.

Odo trapte op een grote weckpot, gleed ervan af, overcompenseerde door naar voren te leunen, viel voorover, greep met zijn handen een paar gefrommelde lege zakjes vast, maakte een koprol en tuimelde in het donker, en verre van elegant, de afvalberg af.

Hij kwam neer op iets zachts. Toen zijn brein zich weer met andere dingen kon bezighouden naast de duizeligheid en de zojuist opgelopen pijntjes, wist hij dat hij in het gras lag. Of in het mos. Mos was zachter, en dit voelde wel erg zacht. Waarschijnlijk was het mos. Als het niet zo donker was geweest, zou hij het met zekerheid hebben kunnen zeggen, aangezien hij exact wist hoe gras eruit zag en hoe mos eruit zag, en wat het verschil was. Dat had het boek hem immers verteld. Hoe dan ook, het was een vreemde sensatie, en niet geheel onplezierig.

Odo stond op en veegde zich schoon. Daardoor realiseerde hij zich opeens iets, en sloeg hij zijn hand voor zijn mond. Daar had hij niet over nagedacht. Volgens het boek kon je in je huis er zo uitzien als je zelf wilde. Thuis hoefde je geen kleren te dragen, geen

schoenen, geen sjaal. Maar zodra je naar buiten ging werd er van je verwacht dat je er fatsoenlijk gekleed bij liep. Of in ieder geval, gekleed. Odo keek naar zijn naakte lichaam, waarvan hij bar weinig kon zien in de duisternis.

Wat nu, dacht hij in paniek. Zijn eerste minuut in de buitenwereld en het ging al mis? Hij was gevallen, hij was zijn boek kwijt, en hij had geen kleren aan. Odo nam zich voor om zich voortaan beter voor te bereiden. Ook zou hij proberen om vanaf nu bij alles wat hij deed zich het boek eerst voor de geest te halen. Daar stond immers alles in wat Odo nodig had om het juiste te doen, om zijn tocht in de wijde wereld te laten slagen. Goed, wat zei het boek over kleren? Waar werden ze ook alweer van gemaakt? Wol, meestal. En vaak van katoen. Bladeren werden soms ook gebruikt.

Het begon al iets lichter te worden en Odo dacht in de verte een grote boom te kunnen onderscheiden. Een dikke stam, met daarboven een verzameling bruine takken en groene bladeren. Hij liep ernaartoe. Maar opeens trok iets anders zijn aandacht. Iets dat hem wel heel erg bekend voorkwam.

‘Hoe ben jij hier nou weer beland?’ zei Odo verbaasd tegen ‘De Wereld in Boekvorm’.

Odo keek terug naar de vuilnishoop waar hij vandaan was gekomen en vroeg zich af of het boek misschien met zijn val was meegekomen en door was gestuiterd tot aan de boom. Al was dat wel een behoorlijk eind en echt goed rollen deed het boek niet.

Odo pakte het boekwerk op. Het zag er nog net zo gaaf uit als altijd. De donkerbruine kaft vertoonde nog dezelfde scheurtjes, en de gouden letters van de titel blonken net zo enthousiast als op de momenten waarop Odo het boek bekeek onder het gat van zijn woning.

Aan de ene kant was Odo blij zijn boek terug te hebben, maar aan de andere kant wist hij ook niet wat hij ermee zou moeten doen. Als hij én kleren én een boek moest meezeulen, dan had hij bijna geen ruimte meer over voor iets anders. Toen hij zojuist had besloten het boek achter te laten, baalde hij er eigenlijk een beetje van. Maar nu hij het terug had gevonden, maakte dat hem niet echt gelukkig. Hij had er al afscheid van genomen. En hij had er dus ook helemaal geen ruimte voor. Bovendien, uit het boek wist hij dat je tijdens het reizen alleen de essentiële dingen moest meenemen. En aangezien Odo het boek uit zijn hoofd kende, besloot hij dat het fysieke exemplaar niet meer tot die categorie van essentiële dingen behoorde.

Odo legde het boek naast de stam van de boom neer en keek omhoog. De bladeren die hij zag leken groot en stevig. Hij brak een aantal van de laag hangende exemplaren af. Die bond hij aan elkaar vast en na vele pogingen had hij iets geconstrueerd waarmee hij in ieder geval een deel van zijn lichaam kon bedekken, terwijl hij zich nog steeds zonder veel moeite kon bewegen. Odo was tevreden.

Hij keek om zich heen en merkte dat het inmiddels volledig licht was geworden. Hij bevond zich in een groen grasveld. De boom waar hij de bladeren

van geplukt had was de enige boom voor zover als hij kon zien. Een paar meter verderop begon de vuilvlakte, en daarachter lag de ronde rots waarin zijn vroegere woning zich bevond. Hij kon nog net het gapende gat onderscheiden.

Daarnaast, in de verte, zag hij allemaal heuvels. Sommige felgroen, andere grauw, en eentje zelfs spierwit. Rechts van zich, achter de boom, lag een meertje. Of tenminste, Odo ging ervan uit dat het een meertje was.

Odo draaide zich om en zag achter zich enkel groen gras. En in het gras stond een klein mannetje.

'Hé,' zei Odo verbaasd tegen het mannetje, dat doodstil langs Odo leek te staren.

Het ventje had een heel klein en gedrongen lichaam, een breed, lachend hoofd en daarbovenop een extreem hoge, smalle, paarse hoed. De bovenkant van de hoed was voor Odo op ooghoogte, terwijl de ogen van het mannetje langs Odo's knieën leken te kijken.

Odo probeerde zich te herinneren wat voor een mannetje dit was, maar kon zich niets voor de geest halen wat er ook maar in de verste verte op leek. Was het misschien een kind? Een baby die net uit de moeder was gekomen, blauwig en huilend, lief en onschuldig?

Of was het een dreumes, eentje die alles in zijn mond stopt en beetje bij beetje tracht te kruipen, te schuiven, en te lopen?

Nee, kinderen hebben niet zulke hoge hoeden. Wat dat betreft is het misschien meer een deftige heer,

dacht Odo. Of een clown, te oordelen aan de paarsheid van de hoge hoed.

Odo dacht en dacht, maar kon zich niet bedenken met welke passage uit zijn dikke boek hij het mannetje dat hij voor zich zag kon verbinden. Zijn leven lang had Odo het boek gelezen dat alles vertelde wat je moest en kon weten over het leven, maar dit mannetje kon hij desondanks niet plaatsen.

Terwijl Odo hierover aan het peinzen was, turend naar de grond en in zichzelf mompelend, hoorde hij een geluid. Een klikkend geluid, alsof iemand zijn tong snel van zijn gehemelte liet afvliegen. Of alsof iemand in alle stilte zijn lippen van elkaar deed, maar dan van heel dichtbij ervaren.

Toen Odo opkeek zag hij nog net het mannetje wegspringen. Hij verdween achter de boom van wiens bladeren Odo zojuist zijn kleren had gemaakt. Odo probeerde het mannetje te volgen, liep om de boom heen, maar kon nergens meer een spoor van hem bekennen.

Vreemd, dacht Odo terwijl hij verder liep door het verlaten landschap, richting de plas met water.

Terwijl hij wandelde vroeg hij zich af of er niet ergens wegen behoorden te zijn. Volgens het boek waren zelfs in de meest onderbevolkte plekken op de wereld wel ergens wegen te bekennen. Of in ieder geval paden, paadjes, of platgetrapte vegetatie. Maar hier? Hier leek niks te zijn.

Odo werd plotseling een beetje boos. Ja, hij raakte daadwerkelijk geïrriteerd. Maar of het nu was

omdat de wereld waar hij in was beland zich niet netjes leek te schikken naar het boek dat hij over die wereld had gelezen, of omdat het boek niet duidelijk genoeg was geweest en bijvoorbeeld was vergeten te vermelden dat er ook plekken waren zonder snelwegen of paden, en dat er mannetjes bestonden wiens lichaam en hoofd net zo lang waren als breed, en die paarse hoeden droegen tweemaal zo hoog als ze zelf waren, wist Odo niet. Iets maakte in ieder geval dat hij eigenlijk weer terug wilde naar zijn grot, naar zijn huis waar er slechts één manier was waarop de dingen konden zijn, namelijk de manier waarop het boek het vertelde.

Bovendien, de bladeren zaten ook minder comfortabel dan gehoopt.

3

Toen Odo zich omkeerde om weer terug richting de rots te lopen die nog net in de verte te zien was, verscheen er plotseling wederom een mannetje voor hem. Was het dezelfde? Qua postuur wel, en qua gezicht ook. Maar dit mannetje had duidelijk een knalgele hoed op in plaats van een donkerpaarse.

‘Krijg nou wat,’ zei Odo verbaasd.

‘Wat?’ vroeg het mannetje geïnteresseerd.

‘Wat?’ zei Odo, die niet begreep wat het mannetje wilde weten.

‘Nee, wie,’ antwoordde het ventje. ‘Wie ben ik, vraag je niet? Nou,’ zei hij terwijl hij even naar boven tuurde, ‘ik ben Geel. Ja, Geel ben ik.’

‘Wat?’ zei Odo weer, die zich verwarder voelde dan ooit tevoren in zijn leven. Daarnaast realiseerde Odo zich dat dit de eerste keer in jaren was dat hij met iemand praatte. Of tenminste, met iemand die ook iets terug zei.

‘Nee, nee,’ zei het mannetje. ‘Nu is het mijn buurt om een vraag te stellen. Jij bent al geweest.’

‘Uhm,’ stamelde Odo.

‘Waar denk je aan als de zon ondergaat?’ ging het mannetje verder. ‘Sterker nog, hoe vaak heb je kriebel aan je oren? Of wat ik eigenlijk bedoel, hou je meer van lange woorden, of juist van korte?’

Odo staaarde naar het mannetje dat zichzelf Geel had genoemd. Geel stond bewegingsloos voor hem en bleef hem serieus aanstaren. De vragen die hij stelde klonken heel gemeend, alsof hij oprecht de antwoorden wilde weten. Maar Odo kon slechts naar hem kijken zonder iets te zeggen. Hij wist ook eerlijk gezegd niet precies wat het mannetje nou gevraagd had. Odo merkte dat hij het lastig vond om zowel te luisteren naar hoe de woorden uitgesproken werden, als naar wat ze precies betekenden. In zijn boek had dit vele malen gemakkelijker geleken.

‘Enfin, enfin, sommige dingen mag je inderdaad voor jezelf houden,’ zei Geel plotseling. ‘Als je me tenminste kan zeggen wat dat is?’ Hij wees naar iets achter Odo.

Odo draaide zich om maar zag enkel de blauwe, wolkeloze hemel met daaronder het groene, glooiende gras.

‘Wat bedoel je?’ vroeg Odo terwijl hij zich weer omdraaide. Even schrok hij, want het mannetje stond nu een stuk dichterbij en droeg geen gele hoed meer, maar een dieprode. Waar had hij die vandaan gehaald?

‘Been,’ zei het mannetje onder de dieprode hoed. Hij sprong en tikte Odo zachtjes op zijn arm. ‘Voet,’ zei hij terwijl hij zijn mollige vingertje tegen Odo’s knie aandrukte. En toen rende hij snel weg.

Odo stond een tijdje stil zonder te weten wat hij moest doen. Het liefst was hij in zijn stoel gaan zitten en had hij een paar zinnen gelezen uit zijn boek, zoals hij dat vroeger deed. Dat ging natuurlijk niet. Maar plotseling zag hij in zijn ooghoek dat het oude vertrouwde boek met zijn gouden letters naast hem in het gras lag. Hoe kon dat? Had het mannetje dat gedaan? Odo was nu helemaal de draad kwijt.

Hij besloot maar te gaan liggen in het gras. Er klopte niets van deze wereld, met wel rare mannetjes en met geen wegen. Hij drukte zich een paar keer op, en dat leek hem te helpen om rustiger te worden. Daarna pakte hij het boek op en opende hij het. Nog voordat hij er één woord uit gelezen had, sloeg hij het weer dicht.

Nee, dacht hij resoluut. Als het boek niet naar mij komt, dan kom ik wel naar het boek. Nee, wacht, dat klopt niet. Wat hij bedoelde te denken was dat als de wereld niet doet wat het boek zegt, dat Odo dan maar moest helpen om het zo te maken dat het boek wel de

waarheid zou spreken. Ja, dat was het. Dat was wat hij had willen denken.

Odo liet het boek achter en besloot op zoek te gaan naar bakstenen of stukjes asfalt om een weg van te maken. Maar hoe lang hij ook liep en zocht, bakstenen of asfalt kon hij niet vinden. Uiteindelijk besloot hij maar met zijn voeten het gras in een lange, brede lijn plat te trappen, zodat er zich een zichtbaar pad vormde. Terwijl hij dat deed verscheen er geleidelijk aan een glimlach op zijn gezicht. Zie je wel, het boek had gelijk. Er bestond nu in ieder geval een gewoon, normaal pad in de wereld. De wereld waarin Odo zich nu begaf en de wereld uit het boek, waren dezelfde.

Opeens voelde Odo dat het etenstijd was, en hij zuchtte diep. Weer zoiets dat hij niet goed voorbereid had. Eten. Hij had geen eten voor onderweg meegenomen. Odo nam zich voor om voortaan toch echt beter na te denken bij dingen. Hij hoorde zijn maag rommelen.

Gelukkig was hij inmiddels op een plek beland die hij als een bos herkende. Er was nog steeds veel gras, maar om hem heen stonden ook een heleboel bomen. Bomen met kleurrijke vruchten eraan. Terwijl Odo voor zichzelf het rijtje opsomde met dingen die hij de afgelopen paar uur te onnadenkend had gedaan, stopte hij één van de fel gekleurde vruchten in zijn mond.

Odo had in zijn leven geen hele vieze dingen gegeten. Ook geen hele lekkere. Desondanks herkende hij de smaaksensatie van de vrucht. Hij vroeg zich af of

hij niet zojuist de meest vieze smaak in de wereld had ontdekt. Hij wist in ieder geval zeker dat het er dicht bij in de buurt kwam.

Maar Odo had honger en stopte de rest van de grote vrucht ook in zijn mond. Toen zijn gezicht klaar was met het aannemen van rare houdingen en de smaak van de vrucht min of meer was weggeëbd, liep Odo verder door het bos.

Of eigenlijk, het was meer een bosje. Een minuscuul bosje. Want na een paar passen gedaan te hebben begonnen de bomen steeds sporadischer te worden en werden de grassprietten langzamerhand vervangen door zandkorrels. In de verte leek alles wel zand te zijn. Het uitzicht was gelig en bruinig, en met af en toe een windvlaag die het zand prachtig liet dansen en zachtjes meevoerde van hot naar her.

Odo raapte wat van het zand op en bekeek het aandachtig. Even overwoog hij om een hap te nemen om zo de nog overgebleven smaak van de vrucht weg te krijgen, maar dat deed hij toch maar niet. Hij bekeek het zand van dichterbij. Het was precies zoals het boek zei. Kleine korreltjes, sommige groenig, sommige wit doorzichtig, sommige bruin. Stukjes kwarts, veldspaat, mica.

Dit simpele feit gaf Odo weer wat rust. Het vreemde, onbekende mannetje en de afwezigheid van enige soort van wegen, hadden hem van zijn stuk gebracht. Maar nu er wel een weg was, ook al was het er eentje die Odo zelf gecreëerd had, en nu hij constateerde dat het zand er precies zo uitzag als het

boek het beschreven had, kon Odo weer gerust ademhalen.

Hij liet het zand uit zijn hand vallen en bukte om een nieuwe handvol op te rapen. Tot zijn verbazing zag hij dat de plek waar hij het zand had opgepakt, nu een klein, donkerbruinig oppervlak liet zien. En Odo dacht het te herkennen. Hij ging door zijn knieën en veegde nog wat van het zand weg. Het oude, dikke, gecraquelleerde boek met de gouden, sprankelende letters kwam tevoorschijn. Odo slaakte een diepe, lange, zware, dikke, vermoeide zucht.

‘Past u wel op!’ riep opeens een stem uit de verte. Odo schrok zo erg dat hij midden in zijn zucht achterover viel. Snel stond hij weer op en tuurde hij rond om te kijken waar de stem vandaan was gekomen.

‘Hier, hier!’ riep de stem. ‘Maar neemt u alstublieft niet te zware passen, anders kan ik weer opnieuw beginnen. En veeg alstublieft geen zand meer weg!’

Odo zag in de verte iets bewegen. Eerst dacht hij dat het de grond was, maar na een tijdje zag hij dat het een wezen was, gekleed in zandkleurige kleding, en met een zandkleurige huid. Voorzichtig liep hij erop af.

‘Past u op waar u loopt?’ zei de stem. ‘En valt u alstublieft niet in de kuil die ik zojuist gegraven heb!’

Terwijl Odo naar de stem toeliep keek hij aandachtig naar de grond om te zorgen dat zijn passen geen kwaad konden. Af en toe keek hij omhoog om zich ervan te vergewissen dat hij nog in de juiste richting liep.

‘Daar, stopt u daar maar. We willen natuurlijk niks verstoren!’

Odo keek op en zag een jonge dame voor zich, gehuld in gewaden die nauwelijks te onderscheiden waren van de grond waarop ze zat. Ze had een grote bril op, en lang, grijs haar. Ook zij droeg een hoed, maar dit was er eentje waar Odo het gewend van was over te lezen. Klein, met een uitstekende rand, en donker gekleurd. Naast haar lag een heuveltje zand met daarop iets dat Odo herkende als een schep.

‘Hallo,’ zei Odo terwijl hij een kleine buiging maakte.

‘Pas je op?’ zei de vrouw.

‘Oh, sorry,’ zei Odo.

De vrouw zei niets meer maar pakte een lange, dikke, gebogen, witte stok op die naast haar lag en boog voorover in het gat dat ze gegraven had. Ze kwam weer boven, maar zonder de witte stok.

‘Pardon,’ zei Odo, ‘maar wat bent u aan het doen?’

De vrouw zei niets maar pakte weer iets op, ditmaal een kleiner wit voorwerp, en verdween in de kuil.

‘Wist je dat deze botten een stuk dichters zijn dan andere botten,’ zei de vrouw toen ze weer boven kwam.

Dat het botten waren, dat wilde Odo wel geloven. Maar het andere dat de vrouw gezegd had, snapte hij niet helemaal.

‘Dichters?’ vroeg Odo. ‘Als een deur, bedoelt u?’

‘Ja, ja, precies,’ zei de vrouw terwijl ze weer verdween in het gat. ‘Nee, bedoel ik,’ galmde het vanuit de diepte, ‘helemaal niet zoals een deur. Natuurlijk niet. Ik bedoel, ze hebben meer massa, meer gewicht per oppervlakte.’

‘Oh,’ zei Odo. ‘En waarom legt u de stokken, ik bedoel de botten, in de kuil?’

Toen de vrouw weer tevoorschijn kwam keek ze Odo voor de eerste keer sinds hun ontmoeting aan.

‘Dat is mijn werk,’ antwoordde ze. ‘Ik ben paleontoloog. Ik verzamel botten die aan het oppervlakte liggen en begraaf ze netjes bij elkaar.’

‘Oh,’ zei Odo.

‘Drakenbotten,’ zei de vrouw. ‘Dat is mijn specialisme. Draken hebben tegenwoordig de neiging om in botten van mededraaken te woelen, waardoor ze allemaal verspreid en kwijt raken. Ik zoek ze op, kijk wat bij wat hoort, en stop ze netjes bij elkaar in de grond.’

‘Oh,’ zei Odo voor de zoveelste maal.

De vrouw pakte de schep op en begon het gat dicht te gooien.

‘Op deze manier heb ik werk, en verschaf ik ook nog eens werk voor mensen die in de toekomst op mijn kuilen stuiten, snapt u?’ zei ze terwijl ze door bleef scheppen. ‘Soms laat ik expres een mysterie achter, zoals bij deze kuil. Ik heb één bot van een volwassen draak begraven, samen met de botten van twee babydraakjes. Anders is het wel heel makkelijk voor toekomstige mensen om te zeggen hoe het er hier vroeger aan toe ging, vindt u ook niet?’

‘Wat sneu,’ zei Odo. ‘Dat van die babydraakjes. Maar wacht eens even,’ ging hij verder, ‘drakenbotten bestaan toch helemaal niet!’

‘Oh, bent u er zo eentje?’ zei de vrouw een tikkeltje geërgerd. ‘Kijk, het feit dat ik alle drakenbotten in de omgeving netjes verzamel en verberg onder de grond, wil niet zeggen dat ze er niet zijn. Ze zijn enkel aan het zicht onttrokken, dat is wat anders. Snapt u? Als u uw ogen sluit, betekent dat ook niet opeens dat ik verdwenen ben van deze wereld, nietwaar?’

Odo wist niet wat hij moest zeggen. Ze had gelijk. Maar ook weer niet. Hij raakte in de war.

‘Over die ogen heeft u helemaal gelijk,’ zei Odo na een tijdje, ‘maar wat ik bedoel is dat er toch helemaal geen draken bestaan? Draken komen voor in verzonnen verhalen. In sprookjes die voor worden gelezen aan kinderen. Sprookjes over mooie prinsessen die gered worden van draken door dappere prinsen. Dat soort dingen.’

‘Ha!’ zei de vrouw. ‘Over dingen die niet bestaan gesproken, heeft u ooit een dappere prins ontmoet?’

‘Uhm, nee,’ bekende Odo, ‘dat heb ik niet.’

‘Precies,’ zei de vrouw. ‘Laat staan dat ze prinsessen van draken zouden kunnen redden. Misschien door het lief te vragen, dat zou kunnen. Al moet ik zeggen, de draken in deze regionen laten zich niet vaak inpakken door mooie woorden en argumenten.’

‘Maar draken bestaan helemaal niet!’ riep Odo nu uit.

‘Maar meneer toch,’ zei de dame, ‘als draken niet zouden bestaan, hoe zou ik dan hun botten kunnen verzamelen? En als ik hun botten niet zou kunnen verzamelen, dan zou ik ook geen bestaansrecht hebben! Dus ik vraag u, besta ik?’

Odo knikte voorzichtig.

‘En als ik besta, dan moet ook de reden dat ik besta bestaan, nietwaar? En dat is het verzamelen en begraven van drakenbotten. En als drakenbotten bestaan, dan moeten draken wel bestaan, nietwaar?’

Terwijl de vrouw stilletjes verder ging met het dichten van de kuil, dacht Odo even na over een antwoord. Langzamerhand veranderde even in best lang, en daarna in behoorlijk lang. Hij wilde de vrouw namelijk vertellen dat bestaan en bestonden twee verschillende dingen waren, en hij wilde de vrouw vertellen dat ze misschien dacht dat het om drakenbotten ging, maar dat het eigenlijk botten waren van koeien, schapen of paarden. En hij wilde de vrouw vertellen dat het ook zou kunnen dat zij simpelweg niet helemaal goed in haar hoofd was, of dat ze gewoon leugens vertelde, met opzet of per ongeluk.

Maar net op het moment dat hij dit allemaal duidelijk in zijn hoofd had geformuleerd en aan haar wilde vertellen, vormde zich een grote schaduw boven hen. Odo richtte zijn hoofd verbaasd op en staarde naar een buik die bijzonder veel leek op de buiken van wezens die in sprookjes werden genoemd. Draken, om precies te zijn.

Het gevaarte met de geschubde buik, twee immense, langzaam flapperende vleugels en een gigantische staart, vloog langzaam over Odo en de paleontoloog dame heen en verdween in de verte. Odo staarde het wezen na, en wist niet goed wat hij nu moest denken.

‘Ha, als je het over de duivel hebt!’ riep de vrouw uit.

Odo schudde zijn hoofd. Draken, duivels, wat was er toch aan de hand?

‘Goed, ik neem afscheid van u. Dit magnifieke exemplaar moet ik volgen, want als ik mij niet vergis is hij op zoek naar een plek om rustig te sterven. En, zoals zojuist bewezen, mijn werk begint daar!’

De vrouw pakte haar schep op en zette het op een rennen, de draak achtervolgend.

4

Odo zakte in elkaar in het zand. Hij moest en zou even de tijd nemen om dit alles te laten bezinken. Draken, geen wegen, het klopte allemaal gewoonweg niet. Draken waren wezens uit de fantasie, uit het verleden misschien. Net als wegenloze gebieden, dat bestond ook enkel in vroegere tijden, nietwaar?

Wacht eens even, dacht Odo plotseling, wat als dat nu gewoon het geval is? Zou hij simpelweg in het verleden beland zijn? Zou hij zonder dat hij het wist terug in de tijd gereisd zijn?

In het boek werd tijdreizen genoemd als een fictief idee, iets dat nog lang geen realiteit was. Maar wat als het toch ontdekt was? Wat als hij op de een of andere manier terug getransporteerd was naar het verleden, naar een tijd toen er nog rare mannetjes met van kleur veranderende hoeden bestonden, en er nog draken over het landschap vlogen?

Nee, dacht Odo. Dat kan simpelweg niet. De naamloze auteur van het boek was er zeker van geweest dat het teruggaan in de tijd geen reële mogelijkheid was. Het was een van die fictieve ideeën waar mensen over nadachten, maar wat nog lang niet ontdekt of uitgevonden zou worden. Er moest dus een andere verklaring zijn voor de onwaarheden die de wereld leek te vertonen.

Odo stond op en hervatte zijn weg. Even overwoog hij het boek, dat nog steeds een paar meter verderop in het zand begraven lag, verder uit te graven. Maar nee, eigenlijk lag het daar wel veilig, zo onder de zandkorrels. Odo besloot ook niet de voetstappen van de paleontoloog met haar vreemde ideeën en argumenten te volgen. In plaats daarvan week hij iets af naar rechts. In de verte zag hij de zon langzaam ondergaan, en sombertjes vroeg hij zichzelf af wat er met zijn leven gebeurd was.

Hij had gedacht behoefte te hebben aan avontuur, aan het ontdekken van de wereld. Maar het bleek dat de wereld volledig anders was dan dat hij zijn leven lang geleerd had. Was misschien het boek niet waar? Had hij het niet goed begrepen? Of droomde hij

simpelweg nog? Dat was natuurlijk een mogelijkheid. Dat het beëindigen van het boek zo'n bijzondere gebeurtenis was dat het hem een levensechte, uitgebreide droom had bezorgd. Het zou zomaar kunnen. Maar Odo had niet de behoefte of de energie om er nog verder over na te denken.

Moedeloos liep Odo door de woestijn waarin hij beetje bij beetje terecht was gekomen. Hij staarde naar het zand, en probeerde aan zo min mogelijk te denken. Totdat hij begon te merken dat het zand steeds minder opstoot. Op een gegeven moment leek het zelfs vochtig te worden. En toen stond hij opeens tot aan zijn enkels in een grote plas met water.

Odo richtte zijn hoofd op en keek om zich heen. Achter hem stonden bomen. Deze waren anders dan de bomen van het mini bosje van zo-even. Hier waren ze groter, en nog voller, met groene bladeren en kleurrijke vruchten. Vogels vlogen in colonnes over hem heen, luid kwetterend, en overal klonk er geritsel. Voor zich zag Odo een grote plas water. Veel groter dan de plas die zich bij zijn oude huis bevond.

Een zee, dacht Odo. Een oceaan misschien wel. Zijn humeur klaarde weer op. Hij tuurde over het kabbelende water heen, met helemaal in de verte een ondergaande zon.

En toen sprong er opeens een dozijn visachtige figuren uit het water omhoog, niet ver van Odo vandaan.

Odo slaakte een kreet en deed een paar passen achteruit. Snel kroop hij achter een van de dikke bomen van het woud.

‘Goed zo, goed zo,’ zei een stem in de verte. ‘Petrafinna, probeer je staartvin iets rechter te houden. En Olaf, ik weet dat je hoog kan springen, maar doe een beetje je best om gelijk op te gaan met de rest, oké? Verder zag het er mooi uit. Bijna een half uur onder water geweest, en de gezamenlijke eindsprong was magnifiek. Op een flabberende vin en een overenthousiaste Olaf na dan, ha, ha.’

Odo zag hoe een negental gedaantes al kwebbelend richting de kust begon te zwemmen. Daar, bij een paar uitstekende rotspartijen, sprongen de gedaantes moeiteloos uit het water en gingen ze op de stenen zitten en liggen, alsof ze het laatste beetje zon nog wilden meepakken.

Gefascineerd en inmiddels een stuk minder bang liep Odo richting de wezens. Het waren mensen, net als hijzelf. Of waren het vissen? Hun onderlichamen bestonden uit staartvinnen zoals Odo ze kende van beschrijvingen van goudvissen en walvissen, maar daarboven hadden ze soortgelijke torso's als Odo zelf had. Ze hadden armen, een buik, een hoofd, haar, en ongeveer de helft van hen had grote borsten, zoals de moeder van Odo dat ook gehad schijnt te hebben, alsook alle andere moeders in de wereld. Aandachtig keek Odo naar de wezens.

‘Kom eens wat dichterbij,’ riep een van hen.

Odo reageerde niet. Hadden ze hem opgemerkt?

‘Ja, kom eens hier!’ zei iemand anders vrolijk.

Odo begaf zich stilletjes naar de rotsen toe, zonder dat hij zijn ogen van de prachtige vismensen af kon houden.

‘En wie mag jij dan wel niet zijn?’ zei een van de vrouwelijke figuren. Ze kamde rustig haar glanzende haar, terwijl ze languit op een druipende rots lag, glimlachend naar Odo kijkend.

‘Uhm, Odo?’ zei Odo.

‘Aangenaam, Ummodo,’ zei de gedaante. ‘Mijn naam is Petrafina. Hoe lang heb je al staan kijken naar onze zwemles?’

Odo slaakte wat halve woorden en klanken uit.

‘Interesse om ook een zeemeerman te worden, Ummodo?’ vroeg een andere stem.

‘Wat?’ wist Odo uit te brengen.

‘Nou, wij zijn hier omdat we bezig zijn om zeemeer mannen en minnen te worden. Het is een lange training, maar het grootste deel hebben we erop zitten!’

Het was een jonge, gespierde man die had gesproken. Hij lag het dichtste bij Odo, en was bezig de druppels die zich op zijn naakte bovenlijf bevonden, langzaam met zijn vinger over zijn kledingloze lichaam uit te spreiden. Odo vroeg zich af of hijzelf niet misschien teveel bladeren aan had.

‘Zoals je ziet zijn onze staarten al zo goed als klaar. En je weet, het vormen van een staartvin is het meeste werk. Op dit moment zijn we bij Jonas daar in training om onze zwemkunsten te verbeteren. Over een tijdje bewegen we ons als vissen in het water!’

De man ratelde enthousiast en aan één stuk door, en Odo luisterde aandachtig.

‘Sommigen kiezen voor het leven op land, anderen voor het leven in de lucht. Maar geef ons maar de zee! De immense zee met al haar pracht en praal, en af en toe de zonnestrallen van de ondergaande zon. Enkel dat, en wij zijn de gelukkigste wezens op aarde!’

‘Zeemeerminnen?’ brak Odo in. Daar had hij over gehoord. Maar ook dat bestond toch niet in de echte wereld?

‘En zeemeermannen!’ antwoordde Olaf.

‘Maar dat kan toch niet!’ riep Odo uit. ‘Draken, zeemeerminnen en mannen!’

‘Ik denk niet dat er ooit een draak is geweest die heeft willen leren duiken!’ riep iemand, waarna de rest van het gezelschap in lachen uitbarstte.

‘Nee, draken zijn in hun nopjes in de lucht,’ zei iemand anders. ‘Wij kiezen voor het water. Desondanks hebben we nooit echt ruzie met de draken, hoor. Zij laten ons met rust, en wij hun. Alhoewel, soms schreeuwen we ze wat toe als ze overvliegen, maar dat horen ze toch niet als wij onder water zitten!’

‘Maar hoe zit dat?’ vroeg Odo. ‘Waar komen jullie vandaan? Wie zijn jullie?’

‘Oh,’ zei een van de zeemeermannen, ‘ik verzamelde vroeger grote stenen.’

‘En ik bedacht vroeger namen voor planten en dieren,’ zei een ander.

‘En ik versloeg mijzelf soms met potjes zolang mogelijk stilzitten, en soms verloor ik,’ zei weer een

ander. 'Maar op een gegeven moment wilden we iets anders. Toen hebben we langzaamaan een staart gekweekt. Gecultiveerd, moet ik zeggen. En nu krijgen we van Jonas les in het zwemmen. Het is makkelijker dan je denkt, maar moeilijker dan het er uitziet, als ik eerlijk ben. Als we het zwemmen volledig beheersen, dan gaan we ieder onze eigen weg. Marja hier, bijvoorbeeld, wil zoveel mogelijk kustgebied zien. Olaf denkt erover om het midden van de oceaan op te zoeken, of te ontdekken. En ik, ik ben van plan om zoveel mogelijk avondzonnestrallen mee te pakken als maar mogelijk is!'

Odo had geen idee wat hij moest zeggen en kon nog steeds zijn blik niet afwenden van de wonderlijke schoonheden. Hij staaarde een tijdje in stilte naar ze. Toen de laatste sprankeltjes zonlicht verdwenen waren, namen de zeemeerminnen en mannen afscheid en sprongen ze een voor een het water in. Odo bleef alleen achter in de donkerte, de stilte en de uitgestrekte leegte.

Hij ging liggen op een van de rotsen, beeldde zich in dat hij een blikje bonen at, en viel daarna in slaap, in de overtuiging dat hij wakker zou worden in het huis waar hij zijn leve lang gewoond had, met het boek naast zich en de zee en haar creaturen enkel als een herinnering in zijn hoofd.

5

De volgende ochtend werd Odo gewekt door waterdruppels die tegen hem aan spatten. Hij realiseerde zich dat hij nog steeds op de rots aan de rand van de oceaan lag en sloot daarop zo snel mogelijk weer zijn ogen.

Wat moest hij doen? Hoe kon het dat dit geen droom was geweest? Rustig ademde hij in en uit, totdat hij de oplossing bedacht had. Dit was gewoon de toekomst. Hij was niet via een of andere tijdmachine in het verleden beland, maar dit was simpelweg de toekomst, en het boek was natuurlijk geen waarzegger.

Waar Odo zich nu in begaf was gewoon zo ver in de toekomst, dat dingen uit een ver, ver verleden wederom ontstaan waren. Het boek was simpelweg eeuwenoud, en de wegen, de vliegtuigen, de wolkenkrabbers, de mobieltjes en de koffiezetapparaten waren iets van vroeger, iets dat al lang vergaan was. Walvissen waren inmiddels geëvolueerd in zeemeermannen en minnen, vliegtuigen in draken, wegen waren opgebroken door de gaten die paleontologen groeven, en mobieltjes vervangen door van kleur veranderende hoeden.

Deze realisatie bracht Odo tot rust. Dit was de toekomst. Wat hij kende was het verleden. En het boek

dat hij gelezen had, was simpelweg een geschiedenisboek. Het boek dat, zag Odo nu, op de een of andere manier naast hem op de rots was beland. Maar het kon hem niet schelen. Hij negeerde het grote geschiedenisboekwerk.

Vrolijk en vol energie sprong hij op en begon hij een willekeurige kant op te lopen.

Nu hij dit wist, hoefde hij zich nergens meer zorgen over te maken. De toekomst is niets anders dan een aanvulling op het verleden. Hij was niet gek. Hij had zijn tijd niet verdaan met het lezen van het boek. Hij werd niet in de maling genomen. En hij verkeerde ook niet in een levensechte droom. Alles wat hij meemaakte was extra, een voortzetting van wat hij wist. Odo liep fluitend langs de kust. Alles leek verlaten te zijn. Hij zag geen wezens in de zee, noch in de lucht.

Het was wel erg leeg. Was het dan toch een droom geweest? dacht Odo. Nee. Hij liep door zonder er nog een gedachte aan vuil te maken.

‘Grrrr,’ hoorde hij plotseling.

‘Pardon’ zei Odo en hij stond meteen stokstil.

‘Vanwaar loop jij zomaar over mijn rug heen, o mens.’

Odo keek omlaag maar zag niets. Toen begon de grond opeens te bewegen en werd Odo samen met de aarde omhoog getild.

Terwijl het zand naar beneden dwarrelde, zag Odo dat hij op een enorme draak was gaan staan. Schubben zo groot als Odo’s handen, en vleugels minstens tweemaal zijn lichaamslengte. De draak ging

op zijn achterpoten staan en Odo moest zich aan de uitstekende schubben vasthouden om er niet vanaf te vallen. Heel even was Odo bang, maar dat was eigenlijk meteen alweer verdwenen.

‘Pardon,’ riep Odo, ‘het was niet mijn bedoeling om op u te lopen!’

‘Hmm, daar ging ik al vanuit, ja,’ mompelde de draak. ‘Maar vertel mij eens, wat doe je hier, en wie ben je?’

‘Mijn naam is Odo,’ zei Odo terwijl hij zich zonder veel moeite vast bleef houden aan de schubben. Achter hem bevond zich de krulstaart van de draak, die een gigantische spiraal vormde en in oppervlakte bijna net zo groot leek als de rest van het monster. Het had iets weg van een pepermuntje op zijn kant, maar dan extreem groot, dacht Odo, en niet wit.

‘Ik kom uit een huisje hier niet ver vandaan,’ ging hij verder. ‘Maar mentaal gezien kom ik uit een ver verleden. Een ver verleden, toen er nog wolkenkrabbers en wegen bestonden.’

Odo gaf zichzelf een schouderklopje voor dat knappe, snelle stukje denkwerk.

‘Wat?’ zei de draak. ‘Wat vertel je mij voor een leugens? Ik ben samen en tegelijkertijd met de wereld geschapen, en nimmer heb ik gehoord van wegen of wolkenkrabbers. Nimmer!’

Odo moest even slikken terwijl de grond onder hem trilde. Kon het zijn dat hij het inderdaad weer eens bij het verkeerde eind had? Was dit toch niet de toekomst? Plotseling werd Odo weer ongelukkig. Het

moest dus wel een droom zijn, waarin hij zich bevond.
En hij had dus zelfs gedroomd dat hij sliep!

Hij liet de schubben los, en had daar meteen spijt van. Met zijn volle gewicht gleed hij over de harde schubben van de krulstaart van de draak heen. De draak kermde het uit, maar Odo kon zijn val niet meer stoppen. De staart van de draak kon het gewicht niet aan en ontvouwde zich naarmate Odo er verder overheen gleed. Uiteindelijk, en met veel schaafwonden, bereikte Odo de grond.

‘Wat heb je gedaan?’ riep de draak uit. ‘Kijk nou, mijn hele staart is uitgerold, helemaal plat, omdat jij er zo nodig overheen moest walsen! De mooie krul in mijn staart is nu helemaal verdwenen,’ bulderde de draak.

‘Excuses,’ zei Odo. ‘Het was niet mijn bedoeling. Echt waar niet.’

De draak liet een grote bal met vuur uit zijn muil ontsnappen, gelukkig niet in de richting van Odo.

‘Sorry!’ riep Odo zo hard als hij kon, om maar boven het kabaal van het gegrom uit te komen.

Na een tijdje bedaarde de draak. ‘Je hebt geluk dat ik al zo lang leef, en mij niet meer echt kan opwinden over dergelijke zaken. Als je mij een paar millennia eerder had ontmoet, had ik je zonder twijfel opgegeten. Onthou dat!’

Na dit gezegd te hebben steeg de draak op en vloog hij weg.

‘Oh, en vergeet dat boek van je niet!’ gromde hij nog vanuit de lucht voordat hij aan de horizon verdween.

De geschrokken en gepijnigde Odo bleef achter tussen de bomen en het zand. Daar ging hij op zijn rug liggen, naast het boek dat inderdaad weer verschenen was en waar hij maar niet vanaf leek te kunnen komen. Hij haalde een paar keer diep adem. In zijn geheugen probeerde hij te graven om iets te vinden wat dit alles zou kunnen verklaren.

Was hij wellicht gedrogeerd, zoals dat weleens scheen te gebeuren? Of was dit hemel of hel, waarover het boek bijzonder weinig had kunnen vertellen? Hij draaide zijn hoofd en keek naar de dikke, gecraqueleerde koft van het boekwerk. Odo wist het simpelweg niet. Hoeveel kennis hij ook mocht hebben, van bezems tot bestek, hoe de vork in de steel zat kon hij niet bedenken.

Wat hij wel wist, was dat er niets anders opzat dan gewoon verder te gaan. Hij stond op en begon door het dichte, felgroene woud te lopen, weg van de zee en het zanderige strand. Het boek liet hij achter, in de hoop het nooit meer te hoeven zien. Hij was er klaar mee om steeds geconfronteerd te worden met de vragen waar hij geen antwoord op had.

Odo liep onder het dichte bladerdek door, en keek aandachtig naar de zonnestralen die er hier en daar doorheen braken.

‘Past u op, dat u niet, mijn hoed afstoof, van mijn hoofd?’ zei een stem.

Odo hield halt, en zag dat hij bijna tegen een grote, groene hoed op was geknald, en tegen het brede mannetje dat hem droeg.

‘Jij weer?’ zei Odo.

‘Ik weet niet, wat u bedoelt, mijn beste heer. U, heb ik namelijk, nimmer nog, gezien.’

‘Nou, dat kan wel wezen, maar dan heb ik toch tenminste uw broers ontmoet. Eentje had een paarse hoed, de ander een gele.’

‘Ah. Ik, in ieder geval, heb een hoed, zo groen als geel, en blauw, tezamen.’

‘Wat?’ zei Odo. ‘Ach, het maakt ook allemaal niet uit.’

‘Waarom toch, zegt u dat?’

‘Ik weet niet waar ik ben, en ik weet niet eens of ik in het verleden leef of in de toekomst. Er zijn hier alleen maar vreemde wezens, en de wereld die ik mijn thuis zou willen noemen, die lijkt er in geen verste verte op. Ik weet niet wie ik ben, of wat ik moet doen.’

‘Maar,’ zei de stem, ‘heer, van mij. Dat is, duidelijk, toch, nietwaar?’

‘Hoe bedoel je?’

‘Wie, ben ik? Ik vraag jou, wie ben, ik?’

Odo zuchtte. Het mannetje praatte op een ontzettend vermoeiende manier.

‘Jij bent een mannetje met een grote, groene hoed,’ zei Odo, ‘die zijn zinnen vreemd opbreekt en vele broers heeft met andere kleuren hoeden.’

‘Dat is, waar. En jij wat, ben jij?’

‘Ik ben Odo,’ zei Odo met een zucht.

‘Dat is, slechts een naam.’

‘Dat klopt,’ zei Odo. ‘Ik heb ook nog sterke armen, ben niet zo snugger, en heb mijn hele leven in

een grot gewoond met een boek dat vertelt over een andere wereld. Dat is alles. Maar is dat wat ik ben? Een menselijk boek vol leugens?’

‘Och och, nee,’ zei het mannetje. ‘Ook ik ben meer, dan broederlijke hoeden met, vreemde zin.’

Odo wilde niet verder met het mannetje praten. Hij maakte een korte buiging en liep weg zonder verder iets te zeggen. Toen Odo even later een soortgelijke boom als die hij de vorige dag had gezien tegenkwam, at hij weer een van de vieze vruchten. Odo ging onder de boom zitten en sloot zijn ogen. Na een kort dutje stond hij weer op en liep hij verder. Hij voelde zich ongelukkig en plaatste zijn handen in zijn haar.

‘Ik weet niet wat ik moet doen, ik weet niet wat ik moet doen,’ mompelde hij.

‘Cirkel eromheen, zou ik zeggen,’ klonk een lieflijke, zachte stem.

Odo keek op en zag dat iemand om hem heen aan het dansen was.

‘Draaien, cirkelen, met een grote boog eromheen. Dat is wat ik doe, tenminste.’

De ballerina maakte zo ontzettend snel haar pirouettes dat Odo niet haar pratende mond kon onderscheiden, noch haar andere gelaatstrekken. Toch klonk de stem rustig en bedaard, en zeker niet buiten adem.

Het meisje bleef razendsnel in een grote cirkel om Odo heen draaien. Odo zelf werd er een beetje duizelig van. Ongeveer elke seconde, als ze even haar hoofd stil hield voor de volgende pirouette, kon Odo

haar gezicht heel kort aanschouwen. Het was niet spierwit, of donkerbruin. Het was niet zoals zijn eigen gezicht, of zoals de gezichten van de zeemeermannen en minnen, of van de mannetjes wiens hoeden steeds van kleur veranderden.

Nee, het gezicht van de danseres leek te bestaan uit duizenden elementen, met elk een andere kleur en vorm. Het was alsof haar gelaat een gebroken spiegel was, bedekt met een laagje regenboog. Odo kon ook niet echt ogen onderscheiden, of een neus of een mond. Maar toch, op de een of andere manier was het wel een gezicht, een duidelijke hoofd, waarmee ze boos kon kijken als ze het wilde, of verdrietig of blij.

En ze kon praten, ook dat was duidelijk.

‘Draaien, draaien, draaien. Alsmar eromheen. Nimmer stilstaan, nimmer rusten.’

Ze zei dit alles terwijl ze bleef dansen. Haar lange, witte, smetloze jurk zweefde bijna verticaal door de lucht.

‘Pardon,’ zei Odo. ‘Maar zou u misschien eventjes kunnen stoppen? Ik word er duizelig van als ik naar u kijk.’

‘Och, nee, vraag me niet te stoppen!’ zei het meisje bijna smekend. ‘Draaien moet ik, draaien zal ik. Altijd en immer.’

‘Kunt u me dan misschien vertellen wat ik hier doe? Waar ben ik? En wie bent u eigenlijk?’

‘Ik ben niet zo goed in het beantwoorden van vragen, meneer,’ zei de ballerina terwijl ze om Odo heen

bleef draaien. 'Ik ben vooral goed in cirkels maken. Om mijn eigen as, en om de uwe, bijvoorbeeld.'

'Dat kan ik zien, ja,' zei Odo. Hij werd er eigenlijk best een beetje kriegel van. Hij kon zijn blik niet van haar afwenden, maar hoe meer hij naar haar keek, hoe duizeliger hij werd. Af en toe raakte haar jurk hem heel lichtjes aan.

'Maar mevrouw...,' zei Odo.

'Ja?' zei de tollende dame.

Odo werd met de seconde misselijker en besloot in te grijpen. Hij nam een grote stap en met zijn sterke armen hield hij voorzichtig het meisje tegen, opdat ze stopte met draaien.

6

Meteen wist Odo dat hij een grove fout had begaan. Het meisje zei niets, maar keek hem indringend aan met haar gelaatsloze gezicht. Voorzichtig liet Odo haar los en stapte hij een pas naar achteren. De jurk van het meisje werd nu niet meer door de centrifugale beweging in de lucht gehouden, maar zakte langzaam met een diepe, zware zucht naar beneden.

Odo zette nog een pas achteruit. Hij wist dat dit weer zoiets was waar hij niet lang genoeg over na had gedacht. Hij keek naar de stokstille dame, die stokstil naar hem terugkeek. Het enige wat leek te bewegen was de jurk.

Bewegen? Groeien, leek het meer. Want zodra de jurk de grond had geraakt begon hij zich te verspreiden. Gestaaag verspreidde de jurk zich rondom het meisje. Het kledingstuk kroop over de stenen heen en over het gras.

Tegelijkertijd leek de jurk zijn witte kleur te hebben verloren. Het was nu meer een transparant vlies geworden, waardoor het zand, de steentjes en de grassprietten nog steeds zichtbaar waren, maar nu met een soort doorzichtig velletje eroverheen, wat alles een dof aanzicht bezorgde. Kleuren, vormen, en eigenlijk alles was nog steeds zichtbaar, maar zodra de jurk eroverheen was gekropen leek het allemaal troebeler, minder levend, als het ware.

Odo vond dit buitengewoon beangstigend, en deed nog een paar passen naar achteren. Hij probeerde de dame aan te spreken, maar zij bleef enkel naar hem staren, terwijl haar jurk groter en groter werd, en steeds meer van de omgeving begon op te slokken.

Dit was Odo's schuld, wist Odo. En plotseling, zonder er goed over nagedacht te hebben ondanks zijn herhaaldelijke voornemens, rende Odo naar de dame toe.

Hij wist niet goed wat het vlies behelsde, maar Odo besloot het op te pakken en er onderdoor te kruipen om bij het meisje te komen.

Het vlies was kleverig en ijskoud, maar Odo beet zijn tanden op elkaar en werkte zich er zo snel mogelijk onderdoor. Toen hij bij het meisje was aangekomen pakte hij haar handen vast en begon hij om haar heen te draaien, haar met zich mee sleurend.

De jurk begon steeds meer van de grond af te komen, terwijl Odo steeds misselijker en misselijker werd. Maar hij gaf niet op, en na een tijdje tolden ze zo snel dat de gehele jurk, inmiddels wel zo'n tien meter in diameter, volledig van de grond af kwam.

Langzaam begon de zwevende jurk weer te krimpen. Steeds kleiner werd hij, en steeds witter, totdat hij weer een klassieke, normale jurk was geworden.

Odo, die groen en geel zag, begon zijn vaart te minderen, en liet uiteindelijk het meisje los. Hij tolde nog wat en viel op de grond, terwijl zijn hoofd door bleef draaien. Ergens hoorde hij het meisje hem bedanken, maar waar het geluid vandaan kwam wist Odo niet.

Toen hij na een tijdje zijn ogen opende en de wereld weer stil leek te staan, was er nergens meer een spoor van het meisje te bekennen, of van wat er dan ook gebeurd was. De grassprietten die bedekt waren geweest door de jurk, wiegden weer vrolijk in de wind, en de stenen die omhuld waren door het vlies, hadden hun diepe, grijze kleur terug gekregen.

Odo stond langzaam op en begon te lopen. Hij wist niet goed wat hij moest denken. Nergens in zijn boek had hij gelezen dat er vrouwen met zulke kleurrijke, gefragmenteerde gezichten bestonden. Nergens had hij iets gelezen over ballerina's met groeiende jurken. En toch had hij het zojuist gezien en ervaren.

Maar hij kon het ook omdraaien, nietwaar? Naarmate Odo hier langer over nadacht, begon het idee hem steeds meer aan te spreken. Hoe het in het boek was, zo hoorde het te zijn, en niet anders. Volgens Odo's boek hoorden ballerina's pirouettes te maken, en zodra Odo de ballerina die hij tegen was gekomen daarvan weerhouden had, ging het mis. Jurken waren in 'De Wereld in Boekvorm' gewoon kledingstukken met een vaste kleur en grootte, en zodra de jurk die Odo was tegengekomen doorzichtig begon te worden en steeds verder groeide, liep alles in de soep. Zodra de jurk weer normale proporties had aangenomen, en zodra de danseres weer gewoon danste, was de paniek verdwenen, en voelde het weer goed.

Zou het dus zo zijn, dacht Odo, dat zijn boek vertelde hoe de wereld zich behoorde te gedragen? Dat

vreemde mannetjes dus plots verdwijnen, simpelweg omdat ze er eigenlijk niet horen te zijn? En dat drakenbotten begraven moeten worden, omdat er geen drakenbotten gevonden horen te worden? En dat ballerina's in alle rust moeten kunnen tolleren, omdat er anders onnatuurlijke dingen gebeuren? Zou zijn boek dus meer een soort lijdraad zijn, een ideaal waar naar gestreefd dient te worden?

Odo voelde zich plotseling weer een stuk beter. In plaats van zijn hele leven verspild te hebben met het lezen van een boek dat ging over een wereld duizenden jaren geleden, of millennia in de toekomst, had hij zijn leven geweid aan het lezen en beheersen van een moralistisch boek over hoe de wereld behoorde te zijn.

Een wereld waarin dansers dansten, en jurken jurken waren. Een wereld waar mannetjes niet de kleur van hun hoed veranderden, en waar mensen op het land leefden, en vissen in de zee. Een wereld waarin draken fantastische hersenspingsels waren, en waarin aangelegde, harde wegen de mensen konden leiden naar waar ze naartoe moesten. Zo hoorde de wereld in elkaar te steken.

Maar, dacht Odo, in zijn boek stonden ook een hele hoop andere dingen. Mensen die omkwamen van de honger. Of aardbevingen die huizen verwoestten. Het verliezen van dierbaren, en daarna van verstand en levenszin. Het breken van beloften, en van harten. Het ondergaan van rampen, omdat het toeval dat wilde, en het ondergaan van chirurgische ingrepen, omdat de

maatschappij dat wilde. Het sterven terwijl je wilde leven, en het leven terwijl je wilde sterven.

Aan al deze dingen dacht Odo, en hij kon niet anders concluderen dan dat het boek toch geen ideaalbeeld was. Zoveel misstanden werden erin genoemd, zoveel dingen die voor Odo diep van binnen fout voelden, dingen waarvan hij wist dat ze niet goed waren, al had niemand hem dat ooit echt geleerd.

Nu hij er op deze manier naar keek, werd het hem duidelijk dat de wereld waarin hij zich nu begaf, met haar draken en meerminnen, eigenlijk zo slecht nog niet was. Sterker nog, er leken hier veel minder zaken te zijn die het leven onplezierig maakten. Odo vond het natuurlijk moeilijk om al het nieuws dat hij hier tegenkwam te accepteren, maar echt slecht of fout kon hij de dingen die hier gebeurden niet noemen.

‘Maar,’ verzuchtte hij, ‘zo kom ik natuurlijk geen moer verder. Deze wereld is niet oud, niet nieuw, en niet verbeterbaar, of tenminste, dat lijkt niet het doel te zijn. Maar wat dan?’

Odo liep verder en stootte al gauw zijn teen tegen iets aan. Echt verbaasd was hij niet toen hij zag dat het boek de schuldige bleek te zijn. Hij besloot het maar gewoon te negeren en er geen aandacht aan te besteden. Een deuntje fluitend vervolgde Odo zijn weg zonder bestemming.

7

Op een gegeven ogenblik kwam hij langs een klein watertje. De afgelopen paar uur was het bijzonder stil geweest, en Odo had genoten van de rust en het feit dat hij nergens door werd afgeleid. Het enige dat hij had gedaan was het glooiende landschap aanschouwen waar hij doorheen liep, en luisteren naar zijn eigen voetstappen in het gras, en het sporadisch blazen van de wind.

Maar nu hij langs het meertje liep, hoorde hij daar een duidelijk geluid vandaan komen. Alhoewel, duidelijk? Het leek een soort combinatie tussen gesnik en gebrom. Odo tuurde over het oppervlakte van het water heen, maar zag enkel wat riet langs de randen en in het midden een grote waterlelie.

‘Hallo’ riep Odo. ‘Is daar iemand?’

Hij hoorde toch echt iets. Een soort laag gesnik was het.

‘Hallo?’ zei hij nogmaals.

‘Wat wil je?’ klonk een zware, donkere stem.

‘Uhm,’ zei Odo, ‘ik wil graag weten wat ik hier doe in deze wereld, wat mijn doel is.’

Het was even stil.

'Oh, sorry,' verbeterde Odo zich, 'ik bedoel, ik hoorde iets, en vroeg me af of alles goed gaat. Wie en waar ben je, als ik vragen mag?'

'Zie je me dan niet?' zei de stem. 'Ik lig in het midden van het water.'

'In de waterlelie?'

Het was weer even stil.

'Ik ben de waterlelie,' zei de zware stem.

'Oh,' antwoordde Odo. 'Aangenaam.'

'Ga je me niet uitlezen?'

'Waarom zou ik dat doen?' vroeg Odo aan de waterlelie.

'Iedereen doet het.'

'Wie is iedereen?'

'Iedereen,' antwoordde de bloem. 'Je weet toch hoe ze me noemen.'

'Dat weet ik niet,' zei Odo verbaasd.

De lelie leek even zijn keel te schrapen.

'Waterlelijk,' zei hij. 'Of lelie lelijk.'

'Wat gemeen,' zei Odo.

'Ja, maar ik wil er niet over praten,' zei de bloem stug.

'Oké. Waar wil je wel over praten?'

'Hoe kom je aan dat boek?'

'Welk..?' begon Odo te zeggen, maar toen keek hij naast zich. Daar lag weer het dikke boek dat hij al zo vaak had weggegooid, maar dat steeds weer terug leek te komen. 'Oh, dat heb ik altijd gehad. En zal ik ook altijd hebben.'

En toen kreeg Odo een idee.

‘Zal ik je er een stukje uit voorlezen?’

‘Als je wil,’ zei de waterlelie.

Odo bladerde door het boek heen, tot hij het stuk tekst had gevonden dat beschreef hoe mooi waterlelies zijn, en hoezeer ze gewaardeerd worden in de wereld waar het boek over spreekt. Zo snel als hij kon, wat niet erg snel was, las Odo de passage voor aan de bloem in het water.

‘Jemig,’ zei de waterlelie toen Odo klaar was, ‘dat doet me goed. Zijn er in die wereld van jou echt mensen die mij zo waarderen? Die me zo mooi vinden?’

‘Ik heb het niet verzonnen,’ antwoordde Odo.

‘Wat ben ik blij dat je me tegen bent gekomen,’ verzuchtte de waterlelie tevreden.

‘Dat doet me goed om te horen,’ zei Odo met een glimlach, en hij nam afscheid van de waterlelie.

8

De volgende paar dagen spendeerde Odo met lopen. Af en toe plukte hij vruchten uit een boom en at hij ze op. Soms ging hij op de grond zitten, nu eens midden in een grote zandbak, dan weer op een verzameling kronkelende wortels die afgaven op zijn bladeren, en

soms in een zompig moeras, waarna hij een tijdlang met een kleverige, natte bladerbroek moest ronddwalen.

Maar hij vond het niet erg. Hij liep gewoon, en keek naar de dingen die zich om hem heen afspeelden. Van paddenstoelen die plots uit elkaar spatten in duizenden kleine fragmentjes, tot torens die in de aarde zakten en even later weer naar boven klommen.

Hij zag een soort paarden die af en toe succesvol van de ene wolk naar de andere sprongen, maar geregeld ook naar beneden kukelden, en opgevangen werden door het hoge, donzige riet waar de grond mee bezaaid was. Hij zag een soort olifanten met zes slurven, die de ene slurf gebruikten voor het oppakken van takken, een andere voor het plukken van fruit uit de boom, een andere om mee te drinken, en nog een paar andere om dingen mee te doen waar Odo het fijne niet van af wist.

Hij zag slangen die geen begin of eind leken te hebben, en die kronkelend door het landschap sidderden, hun kleurige patronen tonend aan eenieder die ze tegenkwamen. Hij hoorde geluiden zo zacht dat hij niet wist of ze echt waren, en zo hard dat hij zijn oren dicht moest knijpen. Hij rook geuren die hem in slaap probeerden te sussen, geuren die hem boos maakten, en geuren die hem verdrietig stemden.

Hij liet zijn handen glijden over de glibberige stenen naast de rivier, en over de ruwe stengels van hoestende planten. Hij drukte zijn wangen tegen huilende boomstammen, en tegen de schreeuwende takken die eraan groeiden.

Maar ondanks dat Odo de wereld om zich heen aan het verkennen was en hij geen besef had van de tijd die er verstreek, bleef het hem dwars zitten dat niemand hem kon uitleggen waarom deze wereld was zoals hij was, en hoe zijn boek zich ertoe verhiel.

De wezens die hij sprak gaven geen nuttige antwoorden op zijn vragen, en nergens was ook maar een informatiebalie of toeristenbureau te bekennen.

Odo overwoog om het boek, dat gewild of ongewild nooit zijn zijde verliet, nog een keer te gaan lezen. Maar hij wist dat er niets nieuws in zou staan, dus besloot hij het maar niet te doen.

Wel merkte Odo dat hij het steeds leuker vond om de wezens die hij tegenkwam te vertellen over de wereld in zijn boek. Na de gebeurtenis met de waterlelie, had Odo geleerd dat dat interessant kon zijn voor anderen. De waterlelie had zijn verdriet een beetje kunnen loslaten omdat Odo hem had voorgelezen over hoe gewaardeerd waterlelies wel niet werden, in ieder geval in de wereld die zijn boek beschreef.

En de wereld van zijn boek, dat bleek toch echt een andere wereld te zijn. Een wereld die voor de vijfvingerige slakken en de armloze spinnen volkomen nieuw was. Ook de toekan die nooit een snavel had gehad, luisterde aandachtig als Odo uit het boek voorlas, net als het drakencomite dat al drie jaar probeerde te achterhalen wie van hen de meeste schubben had.

Langzamerhand vormde Odo een soort kennissenkring om zich heen waarmee hij grappen,

verhalen uit zijn boek, en een combinatie daarvan uitwisselde. Maar ondanks dat Odo hiervan genoot en zich steeds meer verbonden voelde met de wezens die in deze wereld leefden, bleef hij zich een buitenbeentje voelen, niet helemaal op zijn plek. Want wat was zijn doel hier? En waarom kon hij het boek niet kwijtraken, wat hij ook probeerde? Dat moest toch een betekenis hebben?

Odo spendeerde velen uren met het denken hierover. Of beter gezegd, met het piekeren hierover, want echt verder in het denkproces kwam hij niet. De oplossing leek volgens Odo nog even ver weg te zijn als toen hij net uit de grot was geklommen en naar beneden was gerold door de hoop met afval. Dat was alweer lang geleden zeg, bedacht Odo zich.

Terwijl hij hierover aan het mijmeren was, hoorde hij opeens een herkenbare stem.

‘Hé, hé, we waren nog niet klaar,’ zei het kleine, dikke mannetje met de gele hoed.

‘Wat, waar heb je het over?’ zei Odo verward.
‘Klaar met wat?’

‘Ik had jou zojuist een vraag gesteld, waar je overigens geen antwoord op hebt gegeven, en nu is het jouw buurt om een vraag te stellen.’

‘Wat?’ zei Odo weer.

‘Ik had jou zojuist een vraag gesteld, waar je overigens geen antwoord op hebt gegeven, en nu is het jouw buurt om een vraag te stellen,’ herhaalde het mannetje woord voor woord. ‘En, aangezien ik hiermee jouw vraag heb beantwoord, is het weer mijn beurt!’

Odo slaakte een zucht terwijl hij zich de eerste ontmoeting met dit mannetje voor de geest haalde.

‘Oké, ik snap het al,’ zei hij. ‘Goed, stel je vraag maar.’

‘Goed, goed,’ zei het mannetje met de gele hoed. ‘Daar moet ik even goed over nadenken, hoor. Wacht even, wacht even. Ja, ik heb een vraag! Stel, je kijkt naar je handen, kijk je dan eerst naar je linkerhand, of eerst naar je rechterhand?’

‘Uhm,’ zei Odo terwijl hij zijn handen omhoog stak. ‘Links?’

‘Goed antwoord, goed antwoord,’ mompelde het mannetje. ‘Nu is het jouw beurt.’

‘Ah, oké,’ zei Odo. Hij dacht even na. ‘Wie ben ik?’ vroeg hij uiteindelijk.

‘Oh, dat is makkelijk,’ zei de gele hoed drager. ‘Jij bent de man met het boek over de andere wereld. Als men exotische, bijzondere, vreemde, ongelooflijke, saaie, stomme, aparte verhalen wil horen, dan kan men naar jou toe komen. Want jij hebt alles in je boek staan en in je hoofd zitten, en de verhalen over die andere wereld die niemand kent, liggen voor jou dus voor het oprapen!’

‘Oh,’ zei Odo, en hij dacht even na. ‘Zo had ik het nog niet bekeken. Niet precies op die manier, in ieder geval.’

‘Nee?’ zei het mannetje. ‘Waarom zou je anders dat boek hebben, en waarom zou je het anders uit je hoofd hebben geleerd, en waarom zijn jullie twee anders zo onafscheidelijk? Zoals ik het mannetje met de gele hoed en de diepe vragen ben, zo ben jij de oude man

met het dikke boek vol verhalen, oneindig gevarieerd en altijd paraat.'

Odo dacht hier even over na. En nog wat langer. En vervolgens heel erg lang. Echt ontzettend lang. En toen verscheen er een grote glimlach op zijn gezicht. Odo voelde zich plotseling daadwerkelijk verbonden met de wereld waarin hij al zo lang vertoefde. Hij zag zich nu echt als een onderdeel ervan. Iedereen die hier leefde had iets, en zo ook Odo. Iedereen die hier leefde was anders, en zo ook Odo. Iedereen deed zijn ding, en zo ook Odo. Iedereen was wie hij of zij of het was, en zo ook Odo.

Odo dacht nog even aan de zeemeerminnen en mannen die hem zo hadden gefascineerd, en over hoe die niet in zijn boek werden genoemd. Hij dacht aan de imposante draak, en over hoe zijn boek daar zo'n andere kijk op had. En hij dacht aan de waterlelie, die zijn boek zo gelukkig had weten te maken.

'Goed,' zei Odo met een extreem tevreden zucht tegen het mannetje met de gele hoed en de diepe vragen. 'En nu, nu mag jij weer een vraag stellen.'

EINDE